

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

19. september 2001

Under henvisning til Europaudvalgets skrivelse af 9. august 2001 (Alm. del - bilag 1601) vedlægges Udenrigsministeriets besvarelse af det deri stillede spørgsmål nr. 223.

Udenrigsministeriet
Nordgruppen
Juridisk Tjeneste

JT.3, 400.B.Jur
Den 19. september 2001

Besvarelse af spørgsmål 223 stillet af Folketingets Europaudvalg den 9. august 2001 (Alm. del – bilag 1601) til udenrigsministeren

”Udenrigsministeriet anmodes om at udarbejde et samlet notat om alle de forskellige beslutningsmodeller i EU. Der henvises i den forbindelse til, at den belgiske statsminister har peget på, at der er 30 forskellige beslutningsmodeller”

Svar:

1. Udenrigsministeriet har forstået, at det, der ønskes, er en oversigt over de beslutningsinstrumenter, dvs. retsakter og andre former for vedtagelser, der anvendes inden for EU.

I overensstemmelse hermed gives der nedenfor en oversigt over de beslutningsinstrumenter, der anvendes inden for EU. Oversigten omhandler såvel de beslutningsinstrumenter, der fremgår af traktaterne, som de beslutningsinstrumenter, der ikke er nævnt i traktaterne, men som har udviklet sig i praksis.

2. Der er i traktaterne angivet en række beslutningsinstrumenter. Disse er opregnet nedenfor og beskrevet med de af traktaterne anvendte formuleringer samt nogle uddybende forklaringer:

Søjle 1 (TEF art. 249):

- Forordning

En forordning er almen gyldig. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Dette betyder, at forordninger gælder umiddelbart i deres EU-retlige form, det vil sige uden national gennemførelse, og har karakter af national lovgivning.

- Direktiv

Et direktiv er med hensyn til det tilsigtede mål bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

Dette betyder, at direktiver skal gennemføres i national ret inden udløbet af den i direktivet angivne frist. Efter Domstolens praksis kan borgerne efter gennemførelsesfristens udløb støtte ret på præcise og ubetingede direktivbestemmelser, selv om direktivet ikke er blevet gennemført i national ret. Dette kaldes direktivers direkte virkning.

- Beslutning

En beslutning er bindende i alle enkeltheder for dem, den angiver at være rettet til.

- Henstilling

Henstillinger er ikke bindende.

Henstillinger vil typisk fremkomme på institutionernes eget initiativ.

- Udtalelse

Udtalelser er ikke bindende.

Udtalelser fremkommer normalt som svar på en henvendelse og ikke på institutionernes eget initiativ. Udtalelser er i en række sammenhænge forudsat i traktaten, f.eks. TEF art. 226, hvor Kommissionen inden sagsanlæg skal afgive en begrundet udtalelse.

Sojle 2 (TEU art. 12):

- Fælles strategier

Det fremgår af TEU art.13, at det er Det Europæiske Råd, der – på anbefaling fra Rådet – træffer afgørelse om fælles strategier, som skal iværksættes af Unionen, på områder, hvor medlemsstaterne har vigtige fælles interesser. I de fælles strategier fastsættes mål og varighed af de midler, der skal stilles til rådighed af Unionen og medlemsstaterne. Rådet iværksætter de fælles strategier, især ved at vedtage fælles aktioner og fælles holdninger.

- Fælles aktioner

Det fremgår af TEU art. 14, at fælles aktioner vedrører konkrete situationer, hvor der skønnes at være behov for operationel aktion fra Unionens side. De fastsætter mål og rækkevidde, de midler, der skal stilles til rådighed for Unionen, om nødvendigt deres varighed, og betingelserne for deres gennemførelse.

- Fælles holdninger

Det fremgår af TEU art. 15, at fælles holdninger fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål af geografisk eller tematisk karakter. Medlemsstaterne skal drage omsorg for, at deres nationale politik er i overensstemmelse med de fælles holdninger.

Søjle 3 (TEU art. 34):

- Fælles holdninger

Det fremgår af TEU art. 34, stk. 2 a), at fælles holdninger fastlægger Unionens tilgang til et bestemt spørgsmål.

- Rammeafgørelser

Det fremgår af TEU art. 34, stk. 2 b), at Rådet kan vedtage rammeafgørelser om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser; rammeafgørelser er bindende for medlemsstaterne med hensyn til det tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen. De indebærer ikke direkte virkning (traktaten anvender udtrykket umiddelbar anvendelighed, hvilket er det samme).

- Afgørelser

Det fremgår af TEU art. 34, stk. 2 c.), at Rådet kan vedtage afgørelser i ethvert andet øjemed i overensstemmelse med målsætningerne i Traktatafsnit VI, uden at de dog indebærer nogen indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser. Disse afgørelser er bindende, og de indebærer ikke direkte virkning (traktaten anvender udtrykket umiddelbar anvendelighed).

- Konventioner

Det fremgår af TEU art. 34, stk. 2 d), at Rådet kan udarbejde konventioner, som det anbefaler, at medlemsstaterne vedtager i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

Der er således tale om konventioner imellem medlemsstaterne.

For så vidt angår de i traktaterne opregnede beslutningsinstrumenter bemærkes generelt, at det afhænger af den pågældende hjemmelsbestemmelse i traktaterne, hvilket instrument der kan/skal anvendes til vedtagelse af den ønskede foranstaltning.

3. Udover de i traktaterne nævnte beslutningsinstrumenter har der i praksis udviklet sig en række øvrige instrumenter, som institutionerne ofte benytter sig af.

- Afgørelser

Afgørelser har – også før de er blevet indført i traktaterne på særlige områder, jf ovenfor under søjle 3 – længe været anvendt af institutionerne som et beslutningsinstrument. Afgørelser er normalt karakteriseret ved, at de er bindende, men ikke har nogen adressat. De anvendes typisk til vedtagelser af organisatorisk karakter, f.eks. til oprettelse af organer.

- Resolutioner

Resolutioner anvendes især, hvor Rådet ønsker at give udtryk for en politisk hensigt. Handlingsprogrammer vedtages således typisk i form af en resolution.

- Konklusioner

Konklusioner har oftest et udpræget politisk indhold, men kan også være tekster, der er opdelt i artikler og forsynede med præambler på samme måde som beslutninger og afgørelser. Møder i det Europæiske Råd afsluttes normalt med vedtagelse af konklusioner

- Traktater med tredjelande

Rent formelt kan EU's traktater med tredjelande ikke siges at udgøre et selvstændigt beslutningsinstrument, idet Fællesskabets tiltrædelse af færdigforhandlede traktater formelt sker ved en rådsafgørelse. Rådsafgørelsen svarer til ratifikation i den nationale beslutningsproces. Imidlertid er det relevant at medtage traktater i en opregning af beslutningsinstrumenter i EU, idet traktater med tredjelande, når de er tiltrådt af EU, bliver til en bestanddel af EU-retten. Domstolen har bl.a. fastslået, at traktatbestemmelser kan have direkte virkning på samme måde som direktivbestemmelser, jf. ovenfor.

- Meddelelser

Kommissionen udfærdiger bl.a. meddelelser, hvori den redegør for sin retsopfattelse vedrørende et bestemt område. Meddelelser er hovedsageligt af vejledende karakter, men på områder, hvor Kommissionen har administrative beføjelser, f.eks. med hensyn til statsstøtte og konkurrencereglerne, kan meddelelsen indeholde en gengivelse af administrativ praksis af normativ karakter.

4. Når der i spørgsmålet henvises til, at den belgiske statsminister har peget på, at der er 30 forskellige beslutningsmodeller i EU, tænkes der formentlig på den tale – "What kind of future

for what kind of Europe?" – som den belgiske statsminister Verhofstadt holdt den 24. juni 2001.

I den pågældende tale opregnes en række såkaldte "policy instruments". Den pågældende opregning, der på ingen måde giver sig ud for at være systematisk, indeholder imidlertid udover egentlige beslutningsinstrumenter endvidere en række tiltag, som enten er samlebetegnelser for de ovenfor opregnede beslutningsinstrumenter (f.eks. foranstaltninger) eller udgør tiltag, der typisk vil skulle gennemføres ved hjælp af de opregnede beslutningsinstrumenter (f.eks. tilskyndelsesforanstaltninger og harmoniseringsforanstaltninger).